

SYLLABUS (I ciklus studija)

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija i školstvo u bosanskohercegovačkoj periodici				
Šifra/kod	FIL PED 415	Status (obavezni ili izborni)	I	ECTS	3
Ciklus studija	II	Semestar	I	<u>NPP 2025/2026.</u>	
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Edina Nikšić Rebihić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101 E-mail: edina.niksic.rebihic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 139	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Suradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja <u>1</u> ; seminar _____; vježbe <u>1</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	○ Doprinos kulturno-prosvjetnih društava i njihovih glasila na razvitak odgoja i obrazovanja u BiH ○ Odgojni prilozi u bh periodici ○ Pedagoški časopisi i listovi, ○ Uloga istaknutih pedagoga i učitelja kroz povijest u bh periodici ○ Istaknuti pedagoški pisci				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s bogatstvom arhivske građe koja svjedoči o školstvu, odgoju i obrazovanju BiH; istaknuti ulogu i značaj učitelja i pedagoga za razvoj pedagoške misli u BiH. Predočiti važnost pokretanje pedagoških časopisa.				
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 - Kvalitetno obrazovanje; SDG10 - Smanjenje nejednakosti;				
Ishodi učenja	Nakon izvršavanja programom predviđenih obveza i položenog ispita, student će moći: ○ Analizirati odgojno-obrazovne teme u BiH periodici ○ Kritički promišljati i raspravljati o osnovnim pedagoškim idejama kroz po-				

	vijest u bh periodici ○ Pratiti razvoj pedagoške misli u BiH ○ Samostalno provoditi istraživanja o povijesti školstva koristeći arhivsku građu
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2.	Predmet proučavanja povijesti školstva i pedagogije Metodologija povijesnih istraživanja
3.	Pedagoški rad kulturno-prosvjetnih društava Doprinos kulturno-prosvjetnih društava i njihovih glasila na razvitak odgoja i obrazovanja u BiH
4.	Upoznavanje s bosanskohercegovačkom periodikom Odnos periodike i pedagogije
5.	Pedagoški časopisi i listovi Behar, Bosanska vila, Bošnjak, Gajret, Glasnik Zemaljskog muzeja <i>u Bosni i Hercegovini</i> , Nada, Napredak, Narodna uzdanica, Naša škola, Novi Behar, Novi Čovjek, Porodica i dijete, Prosvjetni list, Sarajevski list, Školski vjesnik, Uzgajatelj, Zora, itd.
6.	Rad na analizi članaka iz časopisa
7.	Uloga istaknutih pedagoga i učitelja kroz povijest u bh periodici
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Prilozi o školstvu u BiH u osmanskome periodu
10.	Školovanje u doba Austro-Ugarske
11.	Odgojno-obrazovni prilozi između dva svjetska rata
12.	Odgojno-obrazovni prilozi za vrijeme Jugoslavije
13.	Ideje reformne pedagogije u djelovanju Miljenka Vidovića u Bosni i Hercegovini Pedagogijska perspektiva Saliha Ljubunčića
14.	Specijalno školstvo u BiH
15.	Sistematizacija gradiva i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

Završni ispiti za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Način realizacije nastavnog procesa (predavanja i vježbe) u skladu je s prirodom sadržaja poučavanja i učenja, strukturom i obimom nastavne jedinice. Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru, individualni i individualizirani oblik rad. Metode: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu)																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																				
	<table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Praktični zadatak</td><td>30</td><td>30%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Bibliografija</td><td>20</td><td>20%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Istraživački rad</td><td>50</td><td>50%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktični zadatak	30	30%	2.	Bibliografija	20	20%	3.	Istraživački rad	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																	
	1.	Praktični zadatak	30	30%																	
	2.	Bibliografija	20	20%																	
3.	Istraživački rad	50	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:																					
• Praktični zadatak – studenti individualno trebaju pronaći jedan članak koji se bavi temom iz povijesti pedagogije i školstva, pročitati, analizirati i prezentirati u šestom tjednu nastave (PPP). Ova aktivnost je obavezna za sve studente i nosi 20 bodova. • Bibliografija radova – studenti individualno kreiraju bibliografiju (knjige i časopise) iz periodike o odgojno-obrazovnim priložima, najmanje 15 bibliografskih jedinica. Ovaj zadatak nosi 20 bodova. • Istraživački rad podrazumjeva istraživanje odgojno-obrazovne teme u BiH periodici i iznosi 50 bodova.																					
Napomena: Svi studenti su dužni ispuniti sve navedene zadatke.																					
Obaveze i elementi praćenja vanrednih studenata																					
<table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bo</th><th>ova Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Praktični zadatak</td><td>30</td><td>30%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Bibliografija</td><td>20</td><td>20%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Istraživački rad</td><td>50</td><td>50%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bo	ova Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktični zadatak	30	30%	2.	Bibliografija	20	20%	3.	Istraživački rad	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%	
R. br.	Elementi praćenja	Broj bo	ova Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Praktični zadatak	30	30%																		
2.	Bibliografija	20	20%																		
3.	Istraživački rad	50	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vjednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;																				

	b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.
Literatura	Obavezna 1. Bevanda, M. (2001) <i>Pedagoška misao u Bosni i Hercegovini od 1918. do 1941.</i> Zenica: Dom štampe. 2. Kasumović, I. (1999). <i>Školstvo i obrazovanje u Bosanskom ejaletu za vrijeme osmanske uprave.</i> Mostar: Islamski kulturni centar. 3. Papić, M. (1972) <i>Školstvo u Bosni i Hercegovini za vrijeme austro-ugarske okupacije: (1878-1918).</i> Sarajevo: Veselin Masleša. 4. Šušnjara, S. (2013) <i>Specijalno školstvo u Bosni i Hercegovini od 1958. do 1990.,</i> Zagreb-Sarajevo: Synopsis. 5. Listovi: Behar, Bosanska vila, Bošnjak, Gajret, Glasnik Zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini, Nada, Napredak, Narodna uzdanica, Naša škola, Novi Behar, Novi Čovjek, Osvit, Porodica i dijete, Prosvjetni list, Školski vjesnik, Uzgajatelj, Zora, itd.
	Dodatna 1. Batinić, Š., Radeka I., Šušnjara, S. (2016) Today, as I become a Pioneer...: education in the spirit of socialism. <i>Historia Scholastica</i> 1, 29-41. 2. Ćorić, B. (1978). <i>Nada: 1895-1903. 2, Bibliografija,</i> Sarajevo: Svjetlost. 3. Đuričković, D. (1975). <i>Bosanska vila 1885-1914. 2, Bibliografija, I,</i> Sarajevo: Svjetlost. 4. Kantardžić, A. (2007). <i>Bibliografija Novog Behara,</i> Sarajevo: Gazi Husrevbegova biblioteka 5. Kemura I. (1971). <i>Bibliografija: [radova objavljenih u kalendaru "Gajret" i "Narodna uzdanica": (separat iz Glasnika VIS-a 1969 - 1971.,</i> Sarajevo: Vrhovno Islamsko starješinstvo u SFRJ. 6. Majstorović Milić, R. (1936) <i>"Učiteljeva" bibliografija za pedeset godina njegovog izlaženja,</i> Beograd: Jugoslovensko učiteljsko udruženje. 7. Martinović, D. J. (1979). <i>Prosvjeta: 1889-1901 bibliografija,</i> Cetinje: Centralna narodna biblioteka SR Crne Gore "Đurđe Crnojević" 8. Nikšić Rebihić, E. (2016). Odgojno-obrazovni prilozi u časopisu Novi Behar 1939-1945. godine, <i>CONTEXT</i>, 3.1. 67-88. Dostupno na: http://cns.ba/context-en/ 9. Nikšić Rebihić, E. (2016). Pedagoška misao u časopisu Novi čovjek, <i>Godišnjak,</i> Sarajevo: BZK Preporod. str. 554-576. Dostupno na: http://preporod.ba/projekti-i-izdanja/godisnjak/ 10. Nikšić Rebihić, E. (2017). Prilozi o školstvu u časopisu Gajret 1939-1941. godine, <i>CONTEXT</i>, 4.2. 29-52 Dostupno na: http://cns.ba/context-en/ 11. Rebihić, N., & Nikšić Rebihić, E. (2026). Figura Muslimanke u bosanskohercegovačkom socijalističkom društvu na primjeru lista Novo doba 1945.–1946. Časopis za suvremenu povijest, 58(1), 39–68. https://hrcak.srce.hr/clanak/506257 12. Šušnjara, S. (2017). Ideje reformne pedagogije u djelovanju Miljenka Vidovića u Bosni i Hercegovini, <i>Acta Iadertina.</i> 13. Sto godina učiteljstva u BiH, <i>Zbornik radova;</i> Sarajevo: V. Masleša. (1989)

	14. Šušnjara, S. (2011) Školovanje ženske djece u vrijeme Osmanske okupacije, 1463-1878, <i>Školski vjesnik</i> br.4. 15. Šušnjara, S. (2013) Učiteljstvo u Bosni i Hercegovini za vrijeme Austro-Ugarske, <i>Anali za povijest odgoja</i>, vol.12, Hrvatski školski muzej, 55-74 16. Šušnjara, S. (2014) Školovanje ženske djece u Bosni i Hercegovini u doba Austro-Ugarske, <i>Napredak</i>. 17. Šušnjara, S. (2016) <i>Iskoraci u školstvu u vrijeme Austro-Ugarske Monarhije</i>, Zbornik radova s konferencije Odsjeka za Pedagogiju, Sarajevo 18. Šušnjara, S. (2016) Pedagogy of Bosnia and Herzegovina between past and future. <i>Journal of Contemporary Educational Studies</i>, no. 3, 86-103. 19. Šušnjara, S. (2018) Vidovićeva škola za odrasle, prosvjetni fenomen u Bosni i Hercegovini između dva svjetska rata. <i>Zbornik radova konferencije u Konjicu</i> 20. Šušnjara, S. (2018) Schooling of girls in Bosnia and Herzegovina during the Austrian-Hungarian Empire (1878-1918). In: <i>Women's Education in Southern Europe: Historical perspective (19th-20th centuries)</i>, Vol.II, ed.A.Cognolati and A.F.Canales Serrano 21. Šušnjara, S. (2018) Bosna i Hercegovina – djeca migranti u razdoblju 1958-1990. <i>Napredak</i> vol. 159, br.3, 363-372. 22. Šušnjara, S. (2018) A school for adults, a Balkan educational phenomenon organized in Bosnia and Herzegovina between the two World Wars, <i>Rivista di Storia dell'Educazione</i>, vol.1, 331-342. 23. Šušnjara, S. (2019) I one su bile tu: lice i naličje ženskog obrazovanja do 1940. godine, <i>Zbornik Naučne/Znanstvene konferencije Bosanskohercegovačke naučnice/znanstvenice i njihov istraživački rad</i>, Mostar 24. Materijal s nastave.
Napomene	